

ကသံ နိသဒေတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတၢ်ပၢ်ပျါ

နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေ (Pneumococcal Conjugate Vaccine)- တၢ်လၢ

နကြးသ့ၣ်ညါ

တၢ်မၤန့ၢ်ကသံနိသဒေတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါမးသ့ၤလၢ
စပုၣ်ကျိၣ်ဒီးကျိၣ်အဂၢၤတဖၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ. ကွၢ်
www.immunize.org/vis

Hojas de información sobre vacunas están
disponibles en español y en muchos otros
idiomas. Visite www.immunize.org/vis

1. ဘၣ်မနုၤအယိဘၣ်ဆဲးကသံနိသဒေလဲၣ်.

နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေ (Pneumococcal conjugate vaccine) န့ၣ် ဒိသဒေ နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) (Pneumococcal) တၢ်ဆါဘၣ်ကံလီၤ.

နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)တၢ်ဆါဘၣ်ကံ ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဆူးတၢ်ဆါတမံၤလၢလၢအအိၣ်ထီၣ်ခိၣ်ဖျိနှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) တၢ်ဆါယၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဆါယၢ်တဖၣ်အံၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါအကလုၢ်အါမး, ပၣ်ယုၣ်ဒီးပသိၣ်တၢ်ခုၣ်ဘၣ် လၢအမ့ၢ်ပသိၣ်တၢ်ဆါဘၣ်ကံန့ၣ်လီၤ. နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)တၢ်ဆါယၢ်တဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲတၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ်အါကတၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် ပသိၣ်တၢ်ခုၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. ပူၤကွၢ်ပသိၣ်တၢ်ခုၣ်ဘၣ်, နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)တၢ်ဆါယၢ်တဖၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်စ့ၢ်ကိးတၢ်လၢလၢတဖၣ်အံၤသ့-

- နၢ်တၢ်ဆါဘၣ်ကံ
- နၢ်လီၤကအိၣ်တၢ်ဆါဘၣ်ကံ
- ခိၣ်န့ၣ်သလီၤညိး (တၢ်ဆါဘၣ်ကံဘၣ်ယးဒီးထံးရှူလၢအကျၢ်ဘၢခိၣ်န့ၣ်ဒီးနၢ်အထူၣ်မိၢ်ပှၢ်)
- ဘဲးထံရံၤ (သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ကံ)

ပုၤတၢ်လၢလၢမၤန့ၢ်နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)တၢ်ဆါအံၤသ့လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ပုၤဖိသၣ်လၢအသးအိၣ် ၂ နံၣ်အဖိလၢ, ပုၤလၢအိၣ်ဒီးကသံကသိတၢ်ကူစါယါဘျါတၢ်ကိတၢ်ခဲတဖၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အဂၢၤတဖၣ်. ဒီးပုၤသးပုၤလၢအသးအၣ် ၆၅ နံၣ် မ့တမ့ၢ် ဆူအဖိခိၣ်တဖၣ်အၣ်ဒီးတၢ်လီၤဘၣ်ယိၣ်အဂၢၤကတၢ်လၢတၢ်ဆါအံၤန့ၣ်လီၤ.

နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)တၢ်ဆါဘၣ်ကံတဖၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအစၢ်လီၤ. နီလဲၣ်ဂ့ၢ်, ပုၤတနီၤအိၣ်ဒီးကတီၢ်-ယၢ်တၢ်ကိတၢ်ခဲတဖၣ်သ့ၣ် နီအမ့ၢ် ခိၣ်န့ၣ်ဟးဂီၤ မ့တမ့ၢ် တၢ်နၢ်ဟူလီၤမၤကွၢ်န့ၣ်လီၤ. ခိၣ်န့ၣ်သလီၤညိး, သ့ၣ်တၢ်ဘၣ်ကံ, ဒီးပသိၣ်တၢ်ခုၣ်ဘၣ်လၢအအိၣ်ထီၣ်လၢ နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) တၢ်ဆါတဖၣ်န့ၣ် မၤသံတၢ်သ့န့ၣ်လီၤ.

2. နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေ (Pneumococcal conjugate vaccine)

နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေ မၤစၢၤဒိသဒေဘဲးထံရံၤတၢ်ဆါယၢ်လၢအဒုးအိၣ်ထီၣ် နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)တၢ်ဆါန့ၣ်လီၤ. နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိၣ်ကွၢ်ကူးကသံနိသဒေ (PCV13, PCV15, ဒီး PCV20) လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးကသံနိသဒေလီၤဆီလိၣ်သးတဖၣ် လၢပုၤလၢလီၤဆီ လိၣ်သးတဖၣ်အဂီၢ် ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢ သးနံၣ်ဒီးကသံကသိတၢ်ကူစါယါဘျါတၢ်ဆိၣ်သးအဖိခိၣ်န့ၣ်လီၤ. နပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ဆူၣ်တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤမၤစၢၤနၢ်လၢနကဆၢတဲာ်လၢနကြးဆဲးနှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေအကလုၢ်ဝဲလဲၣ်တခါ, ဒီးဘၣ်ဆဲးပုၤဘျီလဲၣ်သ့န့ၣ်လီၤ.

ပုၤဖိသၣ်ဆဲးဖိဒီးပုၤဖိသၣ်သးစၢ်တဖၣ် အါတက့ၢ်လိၣ်ဆဲးနှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေ ၄ ဘျီန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်ဆဲးကသံအဘျီတဖၣ်အံၤ ၆ အသးအိၣ် ၂, ၄, ၆ ဒီး ၁၂ - ၁၅ လၢန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဖိသၣ်လၢအသးပုၤထီၣ်ဒီးပုၤလိၣ်ဘိသးစၢ်တဖၣ် - ဘၣ်သ့ၣ်သ့ၣ်လိၣ်ဘၣ်ဝဲ နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေ ဒီးသန့ၤထီၣ်အသးလၢအဝဲသ့ၣ် အသးနံၣ်ဒီးကသံကသိတၢ်ကူစါယါဘျါတၢ်ဆိၣ်သး မ့တမ့ၢ် တၢ်ဂ့ၢ်မၤအသးနီၢ်နီၢ်အဂၢၤတဖၣ်အဖိခိၣ် ဝဲအဝဲသ့ၣ်မ့ၢ်တဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဆဲးကသံနိသဒေအဘျီလၢ တၢ်ဆူၣ်ကီၤအိၣ်ပုၤဖိသၣ်ဆဲး မ့တမ့ၢ် ပုၤဖိသၣ်သးစၢ်အသိးအခါန့ၣ်လီၤ.

ပုၤနီၢ်ဒိၣ်လၢအသးအိၣ် ၁၉ တူၤ ၆၄ နံၣ် ဒီးကသံကသိတၢ်ကူစါယါဘျါတၢ်ကိတၢ်ခဲလီၤလီၤဆီဆီ မ့တမ့ၢ် တၢ်မၤအသးနီၢ်နီၢ်အဂၢၤတဖၣ်လၢအတမၤန့ၢ်ဘၣ် ဒီးနှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေဘၣ်န့ၣ် ကြးဆဲးနှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေလီၤ.

ပုၤသးပုၤလၢအသးအိၣ် ၆၅ နံၣ် မ့တမ့ၢ် ဆူအဖိခိၣ် လၢအတဆဲးဘၣ်ဒီး နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေလၢအပူၤကွၢ်တဖၣ် ကြးဆဲးနှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေလီၤ. တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးစ့ၢ်ကိးပုၤတနီၤလၢအအိၣ်ဒီးကသံကသိတၢ်ကူစါယါဘျါတၢ်ကိတၢ်ခဲ လီၤလီၤဆီဆီတဖၣ်ကဆဲးနှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ပသိၣ်တၢ်ခုၣ်ဘၣ်ကသံနိသဒေ (Pneumococcal polysaccharide vaccine) (နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေအကလုၢ်လီၤဆီတခါ, လၢအဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအိၣ် PPSV23 အသိးန့ၣ်လီၤ.) ပုၤနီၢ်ဒိၣ်တနီၤလၢအဆဲးဘၣ်လံ နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေလၢအပူၤကွၢ်တဖၣ်န့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးအိၣ်လၢ ကဆဲးနှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကူးကသံနိသဒေအဂၢၤတခါန့ၣ်လီၤ.

3. တဲသကိးတၢ်ဒီးနပုၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤ

တဲဘၣ်နတၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢပုၤဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤ ဖဲပုၤတၢ်ကလၢမ့ၢ်ဆဲးဘၣ်ကသံၣ်ဒီးသဒၢ -

အိၣ်တၢ်ဒီး တၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ခိဆၢ ဖဲအဆဲးဘၣ် နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကးကသံၣ်ဒီးသဒၢ (PCV13, PCV15, PCV20), မ့တမ့ၢ် နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ) ခိကွၢ်ကးကသံၣ်ဒီးသဒၢ လၢညါတခါလၢတၢ်သ့ၣ်အိၣ်ဒီး PCV7), မ့တမ့ၢ် ဒီးကသံၣ်ဒီးသဒၢတခါလၢလၢအပၣ်ယုၣ်ဒီး ကိာ်ယုၣ်ဘိးညိးတၢ်ဆါ လၢအိၣ်ဒီးအစုၣ်အပျၢ် (အဒိ.) လၢအပူၤကွၢ်တဘျီဝံၤအလိာ်ခံ, မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဒီး တၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးသးသ့ၣ်လၢအနး, တုၤလၢသးသမ့တၢ်လိာ်ဘၣ်ယိၣ်တမံၤလၢလိာ်

လၢတၢ်ဂ့ၢ်တနီၤအပူၤ, နပုၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤ ကဆၢတဲာ် လၢကဆဲကတီၢ် တၢ်ဆဲးနှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)ခိကွၢ်ကးကသံၣ်ဒီးသဒၢ တုၤလၢတၢ်လဲၤ ထံၣ်လိာ်ဒီးပုၤသးခါဆူညါတဘျီန့ၣ်လီၤ.

ပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်ဆူၣ်တၢ်ဆါလၢအဆဲးဖိတဖၣ်, ငံအမ့ၢ် တၢ်ခုၣ်ဘၣ်, ကဘၣ်ဆဲး ကသံၣ်ဒီးသဒၢသ့ၣ်သ့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအဆဲးကုးနး မ့တမ့ၢ် နးနးကလိာ်တဖၣ်, ညိၣ်န့ၣ် ကြးအိၣ်ခိးတၢ်တုၤလၢအဝဲသ့ၣ်ဘျီက့ၤတစုၤလီၤ.

နပုၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤ ဟ့ၣ်အါထီၣ်န့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤသ့ န့ၣ်လီၤ.

4. ကသံၣ်ဒီးသဒၢတၢ်ခိဆၢတၢ်လိာ်ဘၣ်ယိၣ်

တၢ်ဂီၤပြုထီၣ်, တၢ်ညိးထီၣ်, တၢ်ဆါ, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကဖိထံထီၣ် ဖဲတၢ်ဆဲး န့ၣ်ကသံၣ်အလိာ်, ဒီးတၢ်ကိာ်ထီၣ်, တၢ်အရီၢ်လိာ်မၤ, တၢ်ကအိၣ်ကဆူၣ် (သးအုန့ၣ်သးတံာ်တၢ်), တၢ်သ့ၣ်လိာ်ဘၣ်ဒီးလိာ်သးလိာ်တီၤ, ခိၣ်ဆါ, ညၣ် ထူၣ်ပျၢ်ဆါ, စုဆၢခိၣ်ဆါ, ဒီးတၢ်ဂီၢ်တၢ်ဂီၢ်တဖၣ်အိၣ်ထီၣ်ဖဲ ဆဲးဘၣ် နှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)ခိကွၢ်ကးကသံၣ်ဒီးသဒၢဝံၤအလိာ်ခံသ့ၣ်လီၤ.

ပုၤဖိသံၣ်သးစၢ်တဖၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်ယိၣ်အါထီၣ်လၢ တၢ်ထီၣ်တၢ်ဆါ လၢ အအိၣ်ထီၣ်ခိဖျိလၢတၢ်ကိာ်ထီၣ် ဖဲတၢ်ဆဲးနှူမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်(လ)ခိကွၢ်ကးကသံၣ် ဒီးသဒၢဝံၤအလိာ်ခံ ဖဲတၢ်မ့ၢ်ဆဲးအိၣ်တဘျီယိးဒီး တိးက့ၤကသံၣ်ဒီးသဒၢလၢအသံ တဖၣ်အခါန့ၣ်လီၤ.

သံကွၢ်နပုၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤ လၢကမၤန့ၢ်အါထီၣ် တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတက့ၢ်.

တဘျီတခါပုၤမိၣ်ခိၣ်ခၢၣ်သ့ၣ်ဖဲ ကသံၣ်ကသိတၢ်ကူၤစါယါဘျီတၢ်မၤအကျိၤအကျဲဝံၤ အလိာ်ခံ, ပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢလီၤ. နမ့ၢ်တူၢ်ဘၣ်လၢနခိၣ်မူၤ မ့တမ့ၢ် မဲာ်ရဲၣ်တၢ်ထီၣ်အလွဲၤဆိတလဲတဖၣ် မ့တမ့ၢ် ကလံၤဟးထီၣ်လၢနန့ၢ်ပူၤတဖၣ်န့ၣ် တဲဘၣ်နပုၤဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤတက့ၢ်.

ဒ်ကသံၣ်ကသိတမံၤလၢလိာ်အသိး, တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အိၣ်စ့ၤဒိၣ်မးလၢ ကသံၣ်ဒီးသ ဒၢဒုးအိၣ်ထီၣ် တၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ခိဆၢလၢအနးတဖၣ်, တၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ် ထံးအဂၤလၢအနးတဖၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်သံတၢ်ပျၢ်န့ၣ်လီၤ.

Karen translation provided by St. Peter's Health Partners

5. တၢ်ကိာ်ခဲလၢအနးမ့ၢ်အိၣ်တခီလဲၣ်.

တၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ခိဆၢ ကထီၣ်သ့ၣ်ဖဲပုၤလၢအဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢထီၣ်လၢ ကသံၣ်ဒီးသဒၢဝံၤအလိာ်ခံန့ၣ်လီၤ. နမ့ၢ်ထံၣ်ဘၣ် တၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးသ့ၣ်တၢ်ခိဆၢလၢအနး တဖၣ် (ဖဲးဘၣ်ထီၣ်ဂီၤ, မဲာ်သ့ၣ်ဒီးကိာ်ယုၣ်ဘိးညိးထီၣ်, ကသါကိဲခဲ, သးဖျၢၣ်စံၣ်ချ့ချ့, ခိၣ်မူၤန့ၢ်မူၤ မ့တမ့ၢ် ဂံၢ်ဘါစါ) န့ၣ်. ကိး **9-1-1** ဒီးလၢဆူၤပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဆါတၢ်ဆါ ဟံၣ်လၢအဘူးကတၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. လၢတၢ်ဆါပနီၣ်အဂၤတဖၣ်လၢနဘၣ်ယိၣ်တဖၣ် အဂီၢ်, ကိးနပုၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤန့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်ခိဆၢလၢအနးတဖၣ်တၢ်ကြးဟံၣ်ဖျါထီၣ်ဆူၣ် ကသံၣ်ဒီးသဒၢတၢ်ခိဆၢလၢအနး တၢ်မၤအသးတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်အကျဲသန့ (Vaccine Adverse Event Reporting System - VAERS) န့ၣ်လီၤ. နပုၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤ ညိၣ်န့ၣ်ကတီၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအံၤ, မ့တမ့ၢ် နမၤတၢ်အံၤလၢနနီၢ်ကစၢ်ဒဲာ်သ့န့ၣ်လီၤ. ကွၢ်ဖဲ VAERS ပုၤယဲၤသန့ ဖဲ www.vaers.hhs.gov မ့တမ့ၢ် ကိး 1-800-822-7967 န့ၣ်တက့ၢ်. VAERS န့ၣ်မ့ၢ်ထဲလၢတၢ်ဟံၣ်ဖျါထီၣ်ကသံၣ်အတၢ်ခိဆၢ တဖၣ်အဂီၢ်ခိး, ဒီး VAERS ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်တဟ့ၣ်လီၤကသံၣ်ကသိတၢ်ဟ့ၣ် ကူၣ်ဘၣ်.

6. ထံလိာ်ကိာ်ပူၤကသံၣ်ဒီးသဒၢတၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးတၢ်ဟ့ၣ်စ့အိၣ် လိးတၢ်တိာ်ကျဲၤ (National Vaccine Injury Compensation Program)

ထံလိာ်ကိာ်ပူၤကသံၣ်ဒီးသဒၢတၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးတၢ်ဟ့ၣ်စ့အိၣ်လိးတၢ်တိာ်ကျဲၤ (VICP) မ့ၢ်ဖဲ ဖဲဒဲးရၢၣ်တၢ်တိာ်ကျဲၤလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဆီၤလၢ ကဟ့ၣ်က့ၤ ပုၤလၢအဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးလၢကသံၣ်ဒီးသဒၢလိာ်လိာ်ဆီဆိတနီၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ယု ထီၣ်စ့လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဘၣ်ဒီးဘၣ်ထံးလၢတၢ်တဘၣ်လိာ်ဒီးသ့ၣ် မ့တမ့ၢ် တၢ်သံတၢ်ပျၢ် မ့ၢ်လၢတၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢအယိၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဟံၣ်ပနီၣ်တၢ်ဆါ ကတီၢ်လၢတၢ်တိာ်ကျဲၤထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ်, လၢတၢ်ဆါကတီၢ်အစ့ၤကတၢ်ခံန့ၣ်န့ၣ် လီၤ. ကွၢ် VICP ပုၤယဲၤသန့ ဖဲ www.hrsa.gov/vaccinecompensation မ့တမ့ၢ် ကိး **1-800-338-2382** လၢကမၤလိန့ၢ်ပၢၢ်သးဘၣ်ယးဒီး တၢ်တိာ်ကျဲၤဒီး ဘၣ်ယးဒီး တၢ်တိာ် ဖျါထီၣ်တၢ်ယုထီၣ်စ့န့ၣ်တက့ၢ်.

7. ယမၤလိအါထီၣ်ကသုဒ်လဲၣ်.

သံကွၢ် နပုၤဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်မၤစၢၤ. ကိးနလီၢ်ကဝီၤ မ့တမ့ၢ် ကိာ်ခဲတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဝဲၤကျိၤ. ကွၢ်ဖဲ တၢ်ပၤဆူၤရဲၣ်ကျဲၤတၢ်အိၣ်တၢ်ဆီဒီးကသံၣ်ကသိ (Food and Drug Administration (FDA) ပုၤယဲၤသန့လၢတၢ်ဆဲးကသံၣ်ဒီးသဒၢဖဲးကုး(၉) အဘိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအါထီၣ်ဖဲ www.fda.gov/vaccines-blood-biologics/vaccines. ဆဲးကျဲၤတၢ်ပၤဆူၤတၢ်ဆူၤတၢ်ဆါဒီးတၢ်ဒီးသဒၢဖဲထၢၣ် (Centers for Disease Control and Prevention - CDC)-
- ကိး **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** မ့တမ့ၢ်
- ကွၢ် CDC အပုၤယဲၤသန့ ဖဲ www.cdc.gov/vaccines.